SZEMÉREM ÉS ÁLSZEMÉREM.

Írta: HERMANNÉ-LUDVIG BLANKA, Medgyes.

Bizonyos, hogy nagyon sokat beszélnek ma arról, hogy milyen szomorú és komoly baj az, hogy a nők nincsenek idejekorán felvilágosítva és a mai nevelés folytán még saját testüket sem ismerve, tudatlanságuk által mennyi bajt és betegséget szednek össze; de azt hiszem, még sokkal többet is kellene erről beszélnünk. Meg keli ragadnunk minden módot és alkalmat arra, hogy minél szélesebb körben leromboljuk azt a korlátoltságot és bajt növelő tudatlanságot, melyet elmaradott, ósdiságokhoz ragaszkodó családok s a zárdák ápolnak, s mely, hogy milyen ellensége az egészségnek s az igazi

tisztaságról és erkölcsről való fogalmaknak, arról a múltkor is egész véletlenül volt alkalmam meggyőződni. − Utaztam s a szakaszomban ült még két nő. Nem lévén kedvem olvasni, akaratlanul is rájuk-rájuk néztem s magamban megállapítottam, hogy az egyik egészen fiatal asszony, a másik még leány lehet. Az asszony előkelő, valami gentri asszony, a leány meg valami kishivatalnoknak a leánya. Egy darabig csak tűrték a hallgatást, de egyszer csak megkezdte valamelyik „hol vagyunk? hány óra? hová utaznak?" stb. bekezdéssel a beszélgetést, − ha ugyan beszélgetésnek lehet nevezni az olyan döcögő kérdést és feleleteket, amelyekkel eljutottunk addig, hogy az asszonyka állandó, nagyon erős ideges fejfájásról kezdett panaszkodni. Nem szeretek minden betegség ellen orvosságokat ajánlani s folyton minden panaszkodásra tanácsokat adni, mégis megjegyeztem, hogy egyik legokosabb dolog, ha az ember ilyen esetben légfürdőket vesz. „Légfürdőket? De hát hogyan? Hol, vagy hogy vehetek én légfürdőket? Arra fürdőre kellene utaznom!" mondja az asszonyka. „Dehogy, nagyon egyszerűen lehet azt elintézni! Valamelyik olyan szobában, ahová nem látni be, kinyitja az ablakot és aztán ott van a légfürdőző hely. Vagy elkerít az udvarban vászonnal egy sarkot, vagy a verandán, mindenütt találhatunk erre alkalmas helyet." „De aztán hogyan fürdőzzem én ott?" „Levetkőzik s ruhátlanul tornázik." „Ruhátlanul? De ingben, úgy-e?" „Nem nem . . ." akarom tovább mondani, de az asszonyka hirtelen rémült arccal köhög egyet, s elpirulva gyorsan odafordul a szomszédjához: „Úgy-e kérem, kegyed még leány?" „Nem, felel amaz, én már asszony vagyok s van is két gyermekem." „Úgy" − mondja az előbbi egy kissé megnyugodva − „akkor nem olyan baj, hogy ilyesmiről kezdtünk beszélni, de én már megrémültem, mert leány előtt megbotránkoztató volna ilyesmiről beszélni." S annyira megijedt attól, hogy utóbb ki merem mondani kettőjük jelenlétében a „mezítelenül" szót, hogy egyszerre elfeledte a légfürdőket, elfeledte az ideges fejfájásokat s hogy a témát elfeledtesse, mindenféle ürességekről kezdett beszélni.

Mert az borzasztó és megbotránkoztató dolog lett volna, ha egy leány előtt meg mertem volna mondani, hogy légfürdőzni ruhátlanul kell!

Már most gondoljuk csak el, micsoda piszkos és alacsony fokon álló nevelés az, amely mindent, ami emberi, ami testünkkel, önmagunkkal összefügg, szégyenletessé, eltitkolni valóvá tesz előttünk. Hogyan lehessen egészséges életmódra gondolni olyan nőknél, akik s o h a ruha nélkül nem merik a levegőt testükhöz ereszteni, akik még önmaguk előtt sem mernek levetkőzni! Az ilyenek százszor szívesebben elmennek orvostól-orvoshoz s bevesznek éveken át vasat, ásványvizet, porokat és mindenféle kotyvasztékot, semhogy egészséges, szabad életmóddal segítenének magukon. S csakis azért, mert még egymás közt sem mernek arról beszélni, ami testükre, s így egészségükre s életükre vonatkozik.

Ha ma valakinek azt mondjuk, hogy a leányokat s általában a gyermekeket idejekorán fel kell világosítani, vagy szabadabban nevelni, akkor legtöbben azt hiszik, hogy pusztán arról van szó, hogy a gólyameséket kiirtsuk s a gyermekeknek idejében megmagyarázzuk az ember születését és fejlődését. Pedig ez csak nagyon-nagyon kicsi része annak a feladatnak, amit ez a szó „felvilágosítás" magában foglal. [v]

Nem akarok most a nemi életről való felvilágosításról beszélni, hanem egy másik pontról, a szeméremérzet és az álszemérem felcseréléséről.

Emberek vagyunk s azt tartjuk, hogy a teremtmények közt mi vagyunk a legelsőbbrendűek, a legmagasabbfokúak. S csakugyan szebb és tökéletesebb formákat mint az emberi testen, finomabb vonásokat mint egy női akton, az erő és akarat, az öntudatosság teljesebb kifejezését, mint ép, normális férfiú alakján, nem találhatunk sehol.

S ezt a szépséget, ezt a legteljesebb kifejezését az emberiességnek, mely minden ízében, a bőr színében, az arányok elhelyezésében, a formák szárazságában vagy teltségében, az izmok tömörségében, feszültségében, vagy fáradt s kimerült elernyedésében egyéniségünk, legteljesebb valóságunk bélyegét hordja magán − ezt mi szegy éljük. Szegy éljük annyira, hogy nemcsak idegen ember idegen ember előtt, nemcsak nő nőtársa, vagy férfi barátja előtt, hanem az asszony vagy férfi hitestársa előtt, az anya gyermeke előtt nemcsak mutatni nem meri öntestét, hanem még említeni sem képes; s hebegő zavarba jön, mint a fent említett asszony, ha csak rá is kell gondolnia. Aki csak egy kicsit is szabadabban s az életet megértve és ismerve él, az előtt valósággal megfoghatatlan, hogy a mai korban még annyira össze vannak keverve ebben az irányban a fogalmak. Egészen természetes és az élet alakulása s a külső természeti viszonyok folytán észszerű és szükséges, hogy ruházatot viselünk és viseljünk.

A „Naturmenschek" minden próbálkozása arra nézve, hogy a ruházattól megszabaduljunk, nemcsak hiábavaló erőlködés, hanem észszerűtlen is. Ez eléggé be van már bizonyítva s magam csak pár nagyon is kézenfekvő okot mondok arra nézve, mennyire belátom, hogy a ruházattól megszabadulni nem keli igyekeznünk. A testet, hogy belső működéseit s külső munkáját zavartalanul végezhesse, meg kell óvni az időjárás közvetlen hatásától, s ezt ruházattal érjük el. Hogy munkánk közben ne kelljen folyton rovarokat hessegetnünk, testünkről legyeket kergetnünk, az ellen is ruhával védekezünk. A cipő kényelmetlensége sokkal kevesebb, mintha törött üvegcserepek, rozsdás szögek sebeznének, hideg vasra, vagy tüzes aszfaltra lábbal kellene taposnunk. A szénben, vagy porban dolgozó embernek, vagy a habarcsot csapkodó kőmívesnek is könnyebb, ha a piszok ruhájukra hull, mintha munka közben bőrükre tapadna. A forrón tűző júniusi nap heve kidöntené az utast, ha kalapja nem tartaná fel a sugarakat. Tűz, karcolás, ütések, sérülések, sebesülések ruha nélkül oly könnyen érhetnék a testet, hogy jó idejét s erejének egy részét ezeknek gyógyítása s elkerülése venné igénybe. S hogy ilyesmiknek ne legyünk kitéve, ezért kell ruhát viselnünk, ezért k e l l e n e ruhát viselnünk, illetve mindenkinek úgy kellene élnie é r z é s b e n, g o n d o l a t b a n s cselekedetben, hogy csak e s e t t kelljen ruhát viselnünk.

Erre azonban ma még csak nagyon-nagyon kevesen gondolnak· A legtöbb ember mellékesnek tartja ezt a fő-okot s sut hiszi, hogy azért visel tulajdonképen ruhát,

hogy testét mint valami szégyenletes, becstelen dolgot eltakarja.

Ebben a tudatban nevelik a gyermekeket is. Mikor még egészen kicsinyek, már avval öltöztetik: „Jaj, csak hamar bújj a ruhádba, mert utóbb a bácsi − vagy a néni − meglát!” Mikor a gyermek fürdik, az anya az ing alatt rágombolja a fürdőruhát s csak mikor abba már nyakig begombolta a gyereket, akkor húzza, le róla az inget. Ha a gyermek kijön a kádból, az anya feltartja előtte a lepedőt, nehogy meglássa s erősen beleburkolva a lepedőbe, még a fölé ráadja az inget, közben erősen ügyelve, hogy még csak a térdére se pillanthasson a gyermek, s mindig hozzátéve, hogy „jaj, csak siessünk, hogy valaki meg ne lásson!”

Soha ruhát nem engednek a gyerekeknek váltani úgy, hogy együtt, szabadon vetkeznének és öltöznének; s megszokják azt is, hogy ruhadarabjaik neveit is csak pirulva mondják ki. S mivel, mire már nagyobbacskák lesznek, úgy megszokták a megijedést attól, hogy „utóbb valaki meglát,” később már egészen természetesnek tartják azt, hogy testüket senkinek sem szabad látnia s nem is gondolkoznak azon, vajjon miért nem?

Pedig hát miért nem? −

Miért nem viselhet a gyermek vagy serdülő leány szabad, vagy kivágott nyakú ruhát, miért nem járhatnak nyáron a szabadban leányok és fiuk hálóból szőtt ingben, miért nem fürödhet mindenki, mindenütt ruha nélkül, miért nem tornázhatnak mind a tornászok együtt ruha nélkül úgy, hogy mozgásukat semmi ruha ne akadályozza s hogy a mozgás által felnyílt pórusok közvetlenül és hamisítatlanul kaphatnák a tiszta levegőt? Miért nem dolgozhatnak kertben a gyermekek, ha kedvük akad, ruha nélkül? Miért nem láthatja az anya gyermeke testének napról-napra történő változásait?

Azért, mert megszokta az emberek és a társadalom legnagyobb része, hogy piszkos fogalmakat, az erkölcsi élet tévedéseit, botlásokat s egészségtelen testek és lelkek gerjedelmeit azonosítsa a tiszta, mondhatnám szent testtel is! Azért, mert erkölcstelen társadalmi szokások, a nemi élet lealacsonyítottsága és bűnnek tartása szégyenletesnek és titkolni valónak alj ásítja mindazt, ami esetleg vele összefügg s így magát a testet is! Azért, mert minden, ami titokzatos, s ami eltiltott, ingerlő; s így a soha nem látott test is, ha egyszer az ember elé kerül, izgatottságot, nyugtalanságot okoz, s ebből azt következtetik, hogy ez mindig így volna.

Pedig ha a gyermek megmaradhatna természetes érzése mellett, amellyel épp úgy meri arcocskáját fedetlenül, szabadon a nap felé tartani, mint testének bármely részét; mellyel épp olyan gondtalanul fürdik ha leányka fiú, vagy ha fiú hát leánytársával, mint egyedül vagy édesanyjával; akkor a serdülő leánykák nem susognának egymás közt sötét szobában arról, hogy milyen lehet egy mell, vagy milyen teste lehet tánciskolái ismerősüknek? Ha ifjak és leányok együtt tornázva ruha nélkül, megszoknak egymás testének igazi szépségeit látni és észrevenni, akkor nem keresnék mások tetszését őrülten egészségtelen ruhadarabok, magassarkú cipők, szorító fűzők, vattás kabátok, gumitestrészek és egyéb szorítók viselésével, hanem azon igyekeznének, hogy testüket okos és egészséges élettel épen tartsák s lehető legtökéletesebbre fejlesszék. Akkor nem keresnének titokban s bűntudattal módot arra, hogy természetes, de helytelennek gondolt kíváncsiságukat kielégítsék.

Ha a szokatlanság nem tenné az ifjúság előtt a természetesnél ingerlőbbé a testet, akkor nem is keresnék, és sok-sok elbukás elmaradna. Csakhogy ezt mind az anyáknak kellene megkezdeniük; − ám, hogy kezdjék meg azok az anyák, akik megbotránkoztató dolognak tartják, ha előttük s egy leány előtt a légfürdőzésről merünk beszélni?

Az igazi, eredendő szeméremnek semmi köze ahhoz az álszeméremhez, a melyet erkölcsösség álnév alatt becsempésztek a természetesség helyére.